

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 10P/137/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8320202113
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Gildeinová
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2022:8320202113.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudkyňou JUDr. Ivetou Gildeinovou v právnej veci maloletých detí C. K., nar. XX.X.XXXX, L. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Humenné, pracovisko Snina za účasti rodičov Š. K., nar. XX.X.XXXX, bytom R. M. K., P. XXX/XX, zast. JUDr. Tatianou Andrejcovou, advokátkou, Laborecká 1896/58, Humenné a J. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. XXX/XX, R. M. K., zast. JUDr. Karin Bilou, advokátkou, Kukorelliho 1505/52, Humenné o návrhu na zvýšenie výživného takto

rozhodol:

Súd mení rozsudok Okresného súdu Humenné č. XXP XX/XXXX zo dňa 6.6.2018 v časti výšky výživného pre maloletú C. K., nar. XX.X.XXXX a pre maloletého L. K., nar. XX.XX.XXXX tak, že zvyšuje výživné pre maloletú C. K. zo sumy 100 eur mesačne na sumu 120 eur mesačne od 29.6.2020 do 31.12.2020 a zo sumy 100 eur mesačne na sumu 180 eur mesačne od 1.1.2021 a pre maloletého L. K. zvyšuje výživné zo sumy 100 eur mesačne na sumu 110 eur mesačne od 29.6.2020 do 31.12.2020 a zo sumy 100 eur mesačne na sumu 150 eur mesačne od 1.1.2021, ktoré je otec povinný platiť k rukám matky vždy do 25. dňa toho ktorého mesiaca vopred.

V prevyšujúcej časti návrh matky na zvýšenie výživného zamietá.

Zaostalé výživné pre maloletú C. K. za obdobie od 29.6.2020 do 2.3.2022 vo výške 900 eur je otec povinný uhradiť do deviatich mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku.

Zaostalé výživné pre maloletého L. K. za obdobie od 29.6.2020 do 2.3.2022 vo výške 600 eur je otec povinný uhradiť do šiestich mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Matka maloletých detí sa podaným návrhom domáhala, aby súd zmenil rozsudok Okresného súdu Humenné č. XXP XX/XXXX zo dňa 6.6.2018 a zvýšil výživné pre maloletú C. K., nar. XX.X.XXXX zo sumy 100 eur mesačne na sumu 250 eur mesačne a pre maloletého L. K., nar. XX.XX.XXXX zo sumy 100 eur mesačne na sumu 180 eur mesačne od 1.1.2020. Vo svojom návrhu uviedla, že naposledy bolo o výške výživného rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Humenné č. XXP XX/XXXX zo dňa 6.6.2018, ktorým bolo manželstvo rodičov maloletých detí rozvedené, maloleté deti boli zverené do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievať na ich výživu sumou po 100 eur mesačne na každé z nich. Rodičia sa na výške výživného dohodli. Od poslednej úpravy výživného došlo k zmene pomerov na strane maloletých detí a ich finančné potreby sa zvýšili. Matka maloletých detí je zamestnaná v spoločnosti N. P. P.D..G., R. M. K. XXX a jej príjem je vo výške cca 580 eur mesačne. Poberá daňový bonus a rodinné prídavky na dve deti. Jej príjem je tak mesačne vo výške 875 eur. Matka sa s deťmi po rozvedení manželstva presťahovala k svojmu otcovi do rodinného domu, kde na úhradu nákladov spojených s bývaním prispieva sumou 120 eur mesačne. Mesačné náklady predstavujú sumu

120 eur za bývanie, 20 eur za internet a TV, 27 eur poistenie pre matku, 50 eur životné poistenie pre maloleté deti, 50 eur sporenie, 40 eur telefón pre matku a deti, 50 eur cestovné do práce pre matku, 400 strava pre celú rodinu, 50 eur drogéria, kozmetika, 50 eur lieky pre C., 30 eur lieky pre matku, 15 eur lieky pre L., 40 eur vreckové a kultúrne vyžitie pre maloleté deti, 100 eur oblečenie a obuv pre maloleté deti, 50 eur oblečenie a obuv matka, 30 eur náklady na benzín, 50 eur školské potreby, knihy a poplatky pre deti. Maloletá C. navštevuje gastroenterológa - zistená intolerancia laktózy, helikobakter, deficit vitamínu D. V tejto súvislosti maloletá berie výživové doplnky, probiotika. Maloletý L. navštevuje endokrinologickú ambulanciu (obezita) a je potrebné mu pripravovať diétnu stravu ako aj dcére. Taktiež syn musí opakovane absolvovať kúpeľnú liečbu, čo tiež vyžaduje zvýšené náklady. Matka tvrdila, že otec vyhral sumu 130 000 eur v TV Joj.

2. Matka predložila spolu s návrhom potvrdenie o príjme za 1-4/2020 - čistá mzda 1 452,03 eur (365 eur mesačne), pokladničné doklady o zakúpení liekov, výpis z účtu za obdobie marec 2020, lekársku správu maloletej C. zo dňa 19.5.2020, 5.6.2020.

3. Vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa 20.7.2020 otec maloletých detí uviedol, že maloleté deti sú s ním každý druhý víkend a polovicu letných prázdnin. Keď sú deti u neho, tak pokiaľ mu to finančná situácia dovolí, kupuje im i oblečenie, obuv, bežné veci dennej spotreby a platí im kultúrne a oddychové podujatia. Aj napriek tomu, že polovicu letných prázdnin sú u neho, platí riadne výživné. Keď matka požiadala o príspevok na lieky, tak jej prispel. Maloletý L. bol v jarných mesiacoch 2020 v Bardejovských kúpeľoch a matka mu doplácala 50 eur. On mu prispel kúpou oblečenia v hodnote 150 eur. Prispieval aj vreckovým na školské výlety, dcére ako darček k birmovke spolu so svojimi rodičmi kúpil mobilný telefón v hodnote 500 eur. Na prvé sväté prijímanie v roku 2018 pre maloletého L. poslal matke 100 eur, ktoré vrátila s dovetkom, že nepotrebuje almužnu. Na strane otca došlo k zmene pomerov v tom, že sa dňa X.X.XXXX oženil a jeho manželka je tehotná s predpokladaným termínom pôrodu 14.11.2020. Manželka je zamestnaná s príjmom 780 eur mesačne. Žijú v spoločnej domácnosti v jej byte spolu s jej dvoma maloletými deťmi, ktoré boli zverené do jej starostlivosti a bolo na nich určené výživné 60 a 50 eur mesačne. Oproti poslednej úprave výživného sa jeho príjem nezmenil. Otec uviedol, že žiadnu výhru nezískal. Náklady na bývanie otca predstavujú sumu 240 eur za byt, inkaso 64,16 eur, Mágio internet, Mágio box a mobilný telefón pre otca suma 86,09 eur, telefón manželka 46 eur, úvere 148,24 eur, poistenie domácnosti 71,46 eur štvrťročne, náklady na životné a úrazové poistenie 33,15 eur. Preto otec maloletých detí navrhol, aby súd posledné rozhodnutie o výživnom nemenil.

4. Otec maloletých detí predložil súdu sobášny list, z ktorého vyplýva, že uzavrel dňa 2.5.2020 manželstvo s T. L., rozsudok Okresného súdu Humenné č. XXP XXX/XXXX zo dňa 14.6.2016 o rozvoze manželstva svojej terajšej manželky, potvrdenie o podaní daňového priznania za rok 2017 - príjmy 14 314,60 eur, výdavky 9 250,73 eur, daňové priznanie za rok 2018 - príjmy 14 309,23 eur, výdavky 10 105,39 eur, daňové priznanie za rok 2019 - príjmy 14 211,75 eur, výdavky 10 931,77 eur, predpis úhrad za byt od 1.9.2019 - 240 eur, doklad SIPO 7/2020 - elektrina 59,52 eur a rozhlas a TV 4,64 eur, faktúru spoločnosti T-com na sumu 86,09 eur zo dňa 30.6.2020, zmluvu o bezúčelovom úvere zo dňa 27.2.2019 - suma 30 000 eur, splátka 148,24 eur, poistnú zmluvu na byt - suma 33,39 eur štvrťročné poistné, poistná zmluva auto - štvrťročné poistné 71,46 eur.

5. Vo svojej výpovedi matka maloletých detí uviedla, že maloletá C. navštevuje 1. ročník strednej školy a maloletý L. 5. ročník základnej školy. Uviedla, že jej príjem je vo výške 500-550 eur mesačne. Na úhradu nákladov spojených s bývaním prispieva sumou 150 eur mesačne. Ostatné výdavky uviedla v návrhu na začatie konania. Rovnako otec maloletých detí uviedol vo svojej výpovedi rovnaké výdavky ako v písomnom vyjadrení. Dodal, že titulom vyporiadania BSM vyplatil matke detí sumu 4 000 eur, ktoré si požičal od svojej matky a ktorej spláca mesačne po 70 eur mesačne. K príjmom otca právna zástupkyňa uviedla, že otec pracuje stále pre tú istú spoločnosť aj keď má živnosť a každoročne sú jeho príjmy a výdavky takmer totožné a teda kvázi živnosť simuluje pracovný pomer. Úver vo výške 30 000 eur otec zobral na kúpu auta a preto by mal súd posúdiť odôvodnenosť tohto výdavku. Čo sa týka vyplatenia sumy 4 000 eur titulom vyporiadania BSM, otcovi ostal majetok v takejto hodnote. Otec k tomuto uviedol, že kúpil väčšie auto, pretože rodina sa rozrástla. Keďže jeho manželka má dve deti a keď zoberie aj svoje dve deti, je potrebné väčšie auto, preto kúpil sedemmiestne auto, ktorého cena bola cca 25 000 eur, pričom týmto úverom bol splatený aj starší úver.

6. Z dôvodu tvrdenia matky, že otec vyhral sumu 130 000 eur súd oslovil TV Joj. Zo správy zo dňa 5.10.2020 vyplýva, že spoločnosť Slovenská produkčná a.s. neevviduje žiadnu výhru, ktorá by bola vyplatená otcovi.

7. Na pojednávaní dňa 19.2.2021 otec maloletých detí uviedol, že mu pribudla vyživovacia povinnosť k ďalšiemu maloletému dieťaťu, čo by zakladalo aj zníženie výživného zo strany otca. Otec maloletých detí si nevedie peňažný denník a pri podávaní daňových priznaní si uplatňuje výdavky vo výške 60% z celkového úhrnu príjmov. Prostredníctvom svojej právnej zástupkyne uviedol, že otec pracuje na základe živnostenského oprávnenia pre rovnakú spoločnosť a je to práve firma, pre ktorú pracuje, ktorá požaduje, aby mal otec živnosť. Určite by pre neho bolo výhodnejšie keby pracoval v riadnom pracovnom pomere, pretože ako živnostník prichádza o niektoré výhody, ktoré majú pracovníci v pracovnom pomere a nemal by výdavky spojené so zdravotným a sociálnym poistením. Zamestnávateľ mu neprepláca žiadne náklady za náradie, stravu, takéto tvrdenie protistrany nebolo preukázané. Matka maloletých detí predložila súdu potvrdenie o návštevách angličtiny maloletej, čo predstavuje mesačne 4 hodiny po 6 eur t.j. 24 eur mesačne .

8. Na pojednávaní dňa 19.2.2021 bolo predložené rozhodnutie Sociálnej poisťovne zo dňa 11.12.2020, ktorý bol matke priznaný nárok na nemocenské vo výške 13, 541193500 eur za deň od 20.11.2020 do ukončenia práceneschopnosti, potvrdenie o platbách za angličtinu vo výške 6 eur za hodinu. Zo strany otca bol predložený rodný list maloletého L. Š.A. K., nar. X.XX.XXXX.

9. Okresný súd Humenné vo veci rozhodol rozsudkom č. XXP XXX/XXXX zo dňa 19.2.2021 a zvýšil výživné pre maloletú C. K. zo sumy 100 eur mesačne na sumu 120 eur mesačne a na maloletého L. K. zvýšil výživné zo sumy 100 eur mesačne na sumu 110 eur mesačne od podania návrhu od 29.6.2020 a zároveň rozhodol o dlžnom výživnom.

Krajský súd v Prešove uznesením č. 24CoP 67/2021 zo dňa 30.11.2021 zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Z odôvodnenia tohto uznesenia vyplýva, že súd správne skonštatoval, že na strane mal. detí od poslednej súdnej úpravy došlo k zmene pomerov v súvislosti s nástupom mal. C. na strednú školu a nástupom L. na druhý stupeň ZŠ. Správne súd ustálil, že obe deti majú zvýšené výdavky v súvislosti s ich zhoršeným zdravotným stavom. Pri prieskume vecnej správnosti však odvolací súd narazil na limity preskúmateľnosti napadnutého rozsudku vo vzťahu k ustáleniu zmeny pomerov na strane otca ako povinného z výživného. Súd vo vzťahu k ustáleniu výšky jeho mesačného príjmu mechanicky vychádzal z daňového priznania otca a jeho príjem ustálil na sumu 273,33 Eur mesačne v roku 2019. Je potrebné dať za pravdu odvolaniu matky, ktorá namieta, že súd sa nevenoval štruktúre a výške výdavkov otca, ktoré si uplatňuje v daňovom priznaní. Je potrebné uviesť, že pre účely určenia výšky výživného nie je postačujúce uspokojiť sa s výškou výdavkov v paušálnej výške 60%, ale je potrebné zaoberať sa ich štruktúrou a vychádzať z premisy, že výživné má prednosť pred ostatnými výdavkami povinného rodiča. Odvolací súd dáva do pozornosti skutočnosť, že otec v čase predchádzajúcej súdnej úpravy podľa jeho vlastného tvrdenia dosahoval príjem 1000 až 1300 Eur mesačne, pričom už v tom čase podnikal ako SZČO. V konaní o zvýšení výživného otec neuvádzal pokles príjmu, uvádzal iba zhoršenie jeho finančnej situácie z dôvodu narodenia dieťaťa. V zmysle ust. § 75 ods. 1 zákona o rodine, kritériom pre určenie výšky výživného sú možnosti, schopnosti a majetkové pomery povinného rodiča. Na tieto je potrebné prihliadať aj v prípade, ak sa povinný rodič vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, resp. zárobku. Matka udáva, že otec pracuje ako SZČO pre tú istú spoločnosť, ako ona na základe pracovnej zmluvy, pričom pracuje na vyššej pozícii. Je preto ťažko uveriteľné, že otec dosahuje príjem 273 Eur mesačne a matka 580 Eur mesačne. Keďže súd vôbec neskúmal štruktúru výdavkov z podnikateľskej činnosti otca, nezaoberal sa ani týmito okolnosťami (§ 63, ods. 2 Zákona o rodine), čo zakladá nesprávnosť jeho záveru o výške výživného.

Okrem materiálnych plnení, podstatný je výkon osobnej starostlivosti o mal. deti zo strany jeho rodičov. Súd prvej inštancie sa nezaoberal mierou osobnej starostlivosti oboch rodičov, pričom otec tvrdí, že s mal. deťmi trávi veľa voľného času. Nepochybne, výkon osobnej starostlivosti je formou plnenia výživného, pričom jeho rozsah je potrebné pri určení výšky výživného zohľadniť, čo súd neurobil.

10. Lustráciou v registri Sociálnej poisťovne súd zistil, že otec maloletých detí je od 1.7.2018 SZČO a jeho vymeriavací základ bol od 1/2020 zo sumy 506,50 eur a od 1/2021 vo výške 546 eur. Matka je zamestnaná od 4.11.2013 v spoločnosti N. P., P.D..G., a jej vymeriavací základ od 1-11/2021 bol

priemerne 617,88 eur, za obdobie od 12/2020 do 3/2021 bol je vymeriavací základ 0 a za obdobie od 4/2021 do 11/2021 bol je vymeriavací základ priemerne 933,55 eur.

11. Lustráciou v bankách súd zistil, že matka má vedený účet v P. P., kde zostatok ku dňu 17.12.2021 na osobnom účte bol 421,31 eur, pri sporení na rezervu bol zostatok 310,01 eur. Otec maloletých detí má vedený účet v P. P. J..P., kde bol zostatok ku dňu 17.12.2021 vo výške 1 203,28 eur a 1070,26 eur a taktiež má vedený účet v A. Q. J..P., kde zostatok na účte ku dňu 17.12.2021 bol vo výške 10 907,27 eur.

12. Súd si vyžiadal aj daňové priznanie otca za rok 2020, kde výška jeho príjmov je 14 299,67 eur a výška jeho výdavkov 10 783,47 eur. Príjem otca predstavuje priemerne mesačne sumu 1 191,64 eur.

13. Taktiež bol predložený rodný list maloletého L. Š. K., nar. X.XX.XXXX, ktorého otcom je Š.A. K..

14. Zo správy ORPZ v Humenné zo dňa 29.12.2021 vyplýva, že otec je vlastníkom a držiteľom nasledujúcich motorových vozidiel: nákladný príves EVČ: P. XXX X. od 22.5.2019, osobné motorové vozidlo zn. Volkswagen Golf, EVČ P. XXX Q. od 12.11.2021.

15. Z vyjadrenia zo dňa 12.1.2022, ktoré predložila právna zástupkyňa otca vyplýva, že otec výdavkové doklady z podnikateľskej činnosti za roky 2020,2021 neeviduje, pretože si uplatňuje paušálne výdavky vo výške 60% z úhrnu príjmov z podnikania. Pri výkone jeho podnikateľskej činnosti vznikajú nasledujúce výdavky:

- odvody do Sociálnej poisťovne 181 eur,
- odvody do Zdravotnej poisťovne R. 76,44 eur,
- obedy závodného stravovania 90 eur,
- mobilný telefón 40 eur,
- splátka za mobilný telefón 19 eur,
- pracovné oblečenie a obuv 10 eur mesačne ,
- náklady na účtovnícke služby 15 eur,
- školenia, vzdelávanie, poradenstvo 100 eur,
- kancelárske náklady - kancelárska technika, potreby, splátky na počítač) 40 eur,
- používanie osobného motorového vozidla na podnikateľské účely 100 eur,
- tvorba finančnej rezervy v prípade choroby, dovolenky, nízkeho príjmu 200 eur,
- tvorba finančnej rezervy na zaplataenie prípadnej dane z príjmov 200 eur.

Mesačné náklady na domácnosť otec vyčíslil takto:

- Životné poistenie 33 eur,
- Výživné 230 eur,
- Poplatok za TV a internet 42 eur,
- Splátka úveru 156 eur,
- Splátka pôžičky na vyrovnanie BSM 70 eur,
- Mobilný telefón manželky 32 eur,
- Inkaso 245 eur,
- Náklady na benzín 100 eur,
- Poistenie domu 11 eur,
- Poistenie vozidla 8,30 eur (ročne 100 eur),
- Odpad 3,30 eur (ročne 40 eur),
- Fyzioterapia najmladšieho syna 80 eur,
- Výdavky na stravu a drogériu celej rodiny 938 eur,
- Výdavky na oblečenie rodina 200 eur.

Taktiež otec vo svojom vyjadrení uviedol, že pri určovaní výšky výživného je potrebné zobrať do úvahy aj skutočnosť, že deti s ním trávajú každý druhý víkend t.j. 4 dni v mesiaci a celý jeden mesiac prázdnin t.j. 31 dní, takže sú s ním 79 dní v roku, čo je viac ako jedna pätina roka. Na začiatku školského roka prispel deťom na zakúpenie školských pomôcok sumou 150 eur, zakúpil im zimnú obuv, snaží sa ,aby deti mali všetko čo potrebujú.

16. Spolu s písomným vyjadrením otec predložil oznámenie Sociálnej poisťovne zo dňa 9.7.2021 o zmene výšky vymeriavacieho základu od 1.7.2021 - 180,99 eur, oznámenie o výške zdravotného poistenia ku dňu 20.1.2021 - 76,44 eur, faktúru na sumu 90 eur zo dňa 9.12.2021, faktúru spoločnosti

T-com za 9/2021 vo výške 95,31 eur, doklad SIPO za 9-10/2021 - plyn záloha 120 eur, elektrina záloha 60 eur, voda záloha 60 eur, RTVS 4,64 eur.

17. Zo strany matky bolo predložené potvrdenie o výške príjmu za rok 2021 - čistá mzda 6 343,47 eur + daňový bonus 605,34 eur, potvrdenie o zaplatení sporenia pre deti za 12/2021 - 100 eur 2x.

18. Na pojednávaní dňa 28.1.2022 zástupkyňa matky uviedla, že príjem matky sa zvýšil o cca 50-80 eur mesačne z dôvodu, že matka si berie nadčasy. Maloletá dcéra navštevuje 2. ročník strednej zdravotnej školy a maloletý syn 6. ročník základnej školy. K poslednému vyjadreniu otca zástupkyňa uviedla, že podľa otcom deklarovaných výdavkov sú tieto výdavky vo výške 3200 eur vrátane podnikateľskej činnosti a teda tomu by mali zodpovedať aj jeho príjmy.

Právny zástupkyňa otca uviedla, že príjem matky sa nezvýšil iba nadčasmi, ale došlo k zvýšeniu mzdy o 4% a k ďalšiemu zvýšeniu mzdy o 4% by malo dôjsť v tomto roku. Jej mesačný príjem je vo výške 754 eur vrátane daňového bonusu. Otec nie je podľa daňových predpisov povinný viesť evidenciu výdavkov. Je povinný viesť evidenciu príjmov a evidenciu o zásobách a pohľadávkach, preto nie všetky výdavky ním uvádzané, môže aj zdokladovať. Na úhradu výdavkov rodiny prispieva aj jeho manželka, ktorá je poberateľkou rodičovského príspevku. Nie je tu daný dôvod, aby súd vychádzal z 20-násobku životného minima. Na strane otca došlo k zmene pomerov v tom, že sa oženil a pribudla mu vyživovacia povinnosť k maloletému dieťaťu.

19. Zo strany otca bolo predložené daňové priznanie za rok 2021 - príjmy 23 762,37 eur, výdavky 17 309,05 eur.

20. Matka maloletých detí prostredníctvom svojej právnej zástupkyne predložila súdu vyjadrenie zo dňa 9.2.2022, kde mesačné náklady trojčlennej rodiny vyčíslila takto:

- mesačný predpis úhrad 100 eur,
- TV a internet 20 eur,
- životná poisťka matky 27 eur,
- životná poisťka C. + L. 50 eur,
- sporenie pre celú rodinu 50 eur,
- náklady na benzín matky do práce 120 eur,
- náklady na telefón matka + deti 40 eur,
- strava pre celú rodinu 400 eur
- kozmetika, drogéria, čistiace prostriedky 50 eur
- náklady na lieky a doplnky minerálov C. 50 eur,
- náklady na lieky a doplnky výživy matka 30 eur,
- náklady na lieky a doplnky výživy L. 15 eur,
- kultúrne vyžitie a vreckové C. J. L. 40 eur,
- oblečenie, topánky deti 100 eur,
- oblečenie topánky matka 50 eur,
- školské potreby, knihy, poplatky súvisiaci s plnením školských povinností 50 eur.

Od 1.3.2022 sa matka s maloletými deťmi presťahuje do prenajatého rodinného domu, čím sa zvýšia jej mesačné náklady na nájom zo sumy 100 eur mesačne na sumu 300 eur mesačne.

21. Spolu s týmto vyjadrením matka maloletých detí predložila súdu rozhodnutie G. B. M. K. z roku 2021 - náklady za komunálne odpady vo výške 54 eur za tri osoby , výpis z účtu za 11/2021, pokladničné doklady.

Otec predložil súdu faktúry za rok 2021, 2020, výpis z účtu za 2/2021 - 1/2022, potvrdenie o poberaní rodičovského príspevku manželky od júna 2021 vo výške 378,10 eur mesačne, potvrdenie o poberaní materskej manželkou otca za obdobie od 1.1.2021 do 28.5.2021 vo výške 621,90 eur a 546,70 eur mesačne, kúpnu zmluvu zo dňa 26.5.2021 o zakúpení osobného motorového vozidla - kúpna cena 21 500 eur- otec odpredal osobné motorové vozidlo F. A., kúpno-predajnú zmluvu zo dňa 7.11.2021 - otec zakúpil osobné motorové vozidlo VW Golf za kúpnu cenu 11 350 eur, faktúru zo dňa 16.5.2019 o zakúpení prívěsu za sumu 875 eur.

22. Na pojednávaní dňa 2.3.2022 matka prostredníctvom svojej právnej zástupkyne uviedla, že matka sa sťahovať zatiaľ nebude, pretože sa jej nepodarilo nájsť vhodné bývanie, preto naďalej býva so svojim otcom, ktorému prispieva sumou 120 eur mesačne vzhľadom na zvýšenie cien energií. Ďalej

uviedla, že podľa posledného daňového priznania sa otcovi zvýšil hrubý príjem o 10000 eur oproti predchádzajúcemu roku. Za odôvodnené výdavky otca zástupkyňa matky považuje poistné náklady vo výške 3 000 eur ročne, výdavky na obedy 90 eur mesačne, náklady na účtovnícke služby vo výške 15 eur mesačne, náklady na ošatenie vo výške 10 eur mesačne. Ostatné výdavky považuje zástupkyňa matky za neodôvodnené, resp. nepreukázané. Namietala náklady na kancelárske potreby, používanie osobného motorového vozidla na podnikateľské účely, pretože otec má od svojho dodávateľa k dispozícii auto, ktoré používa aj na súkromné účely. Aj otec býva v spoločnej domácnosti so svojimi rodičmi, takže všetci členovia rodiny by sa mali podieľať na nákladoch za bývanie vo výške 244 eur mesačne. Taktiež namietala výšku nákladov za mobilné telefóny vo výške 95 eur mesačne.

Právna zástupkyňa otca uviedla, že otec je oproti zamestnancom v pracovnom pomere v nevýhode, pretože nemá napr. nárok na platenú dovolenku a preto je na mieste, aby si otec maloletých detí vytváral určitú finančnú rezervu. Otec s rodinou býva vo vlastnom dome a bývajú tam aj jeho rodičia. Náklady hradí sám, aj keď určitým spôsobom mu pomáhajú aj rodičia. Je taktiež potrebné aby súd zobral do úvahy, že jednu pätinu roka sa o maloleté deti osobne stará otec. Výšku výživného 100 eur mesačne považuje otec za primerané výživné.

23. Podľa § 26 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

24. Podľa § 75 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

25. Podľa § 63, ods. 1,2 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nespĺní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima.

U rodiča, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, súd neberie do úvahy výdavky, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť alebo ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť v takom rozsahu v súvislosti s touto činnosťou, a možnosti a schopnosti povinného posudzuje podľa predpokladaného príjmu, aký by povinný dosiahol, keby tieto výdavky nerealizoval.

26. Podľa § 77, ods. 1 zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa je možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

27. Keďže otec maloletých detí predložil súdu všetky doklady, ktoré mal k dispozícii a taktiež odôvodnil, prečo niektoré doklady nevie predložiť, nie súd tu dané dôvody, aby súd pri určovaní výživného postupoval podľa § 63, ods. 1 zákona o rodine.

28. Na základe vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že naposledy bolo o výške výživného pre maloleté deti rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Humenné č. XXP XX/XXXX zo dňa 6.6.2018, ktorým bolo manželstvo rodičov maloletých detí rozvedené, maloleté deti boli zverené do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievať na ich výživu sumou po 100 eur mesačne na každé z nich. Rodičia sa na výške výživného dohodli. Od poslednej úpravy výživného uplynulo dva a pol roka, pričom na strane maloletých detí došlo k zmene pomerov. Maloletá C. nastúpila na strednú školu, čo sa považuje za zmenu pomerov a je nepochybné, že nástupom na strednú školu sa zvýšili jej výdavky najmä na štúdium, keďže ide o odbornú školu. Zvýšili sa náklady na učebnice, oblečenie a ďalšie školské potreby. Aj u maloletého L. došlo k zmene tým, že nastúpil na druhý stupeň základnej školy, čo sa taktiež považuje za zmenu pomerov, pretože aj u neho pribudli náklady na školské potreby, pribudli predmety.

29. Matka výdavky seba a maloletých detí vyčíslila na sumu 120 eur za bývanie (býva v spoločnej domácnosti so svojim otcom a jeho partnerkou), 20 eur za internet a TV, 27 eur poistenie pre matku,

50 eur životné poistenie pre maloleté deti, 50 eur sporenie, 40 eur telefón pre matku a deti, 50 eur cestovné do práce pre matku, 400 strava pre celú rodinu, 50 eur drogéria, kozmetika, 50 eur lieky pre C., 30 eur lieky pre matku, 15 eur lieky pre L., 40 eur vreckové a kultúrne vyžitie pre maloleté deti, 100 eur oblečenie a obuv pre maloleté deti, 50 eur oblečenie a obuv matka, 30 eur náklady na benzín (v písomnom vyjadrení zo dňa 9.2.2022 uviedla náklady na benzín vo výške 120 eur), 50 eur školské potreby, knihy a poplatky pre deti. Maloletá C. navštevuje gastroenterológa - zistená intolerancia laktózy, helicobakter, deficit vitamínu D. V tejto súvislosti maloletá berie výživové doplnky, probiotika. Maloletý L. navštevuje endokrinologickú ambulanciu (obezita) a je potrebné mu pripravovať diétnu stravu ako aj dcére. Taktiež syn musí opakovane absolvovať kúpeľnú liečbu, čo tiež vyžaduje zvýšené náklady. Je zamestnaná v spoločnosti N. P. P.D..G., R. M. K. XXX a jej príjem je vo výške cca 580 eur mesačne. Poberá daňový bonus a rodinné prídavky na dve deti. Jej príjem je tak mesačne vo výške 875 eur. Tieto skutočnosti matka uviedla vo svojom návrhu. Podľa predloženého potvrdenia o výške príjmu bol príjem matky za rok 2021 - čistá mzda 6 343,47 eur + daňový bonus 605,34 eur. Spolu: 6948,81 eur za rok t.j. 579,06 eur mesačne. Taktiež sú tu náklady vo výške 24 eur mesačne na angličtinu pre maloletú C., pričom výučba prebieha online.

30. Na strane otca došlo k zmene pomerov v tom, že sa dňa X.X.XXXX oženil a dňa 9.11.2020 mu pribudla vyživovacia povinnosť voči maloletému L. Š. K.. Manželka je zamestnaná s príjmom 780 eur mesačne, teraz je na materskej dovolenke a od júna 2021 poberá rodičovský príspevok vo výške 378,10 eur mesačne. Za obdobie od 1.1.2021 do 28.5.2021 manželka otca poberala materskú vo výške 621,90 eur za 31 dňový mesiac a vo výške 548,70 za 30 dňový mesiac. Rodina žije v rodinnom dome, ktorý patrí otcovi a bývajú tam aj jeho rodičia. Manželka má v starostlivosti aj dve maloleté deti a bolo na ich určené výživné vo výške a bolo na nich určené výživné 60 a 50 eur mesačne.

Podľa predloženého daňového priznania za rok 2020 bol príjem otca 14 299,67 eur a výdavky vo výške 10 783,47 eur, za rok 2021 bol príjem vo výške 23 762,37 eur a výdavky 17 309,05 eur.

Výdavky otca v súvislosti s jeho podnikateľskou činnosťou predstavujú:

- odvody do Sociálnej poisťovne 181 eur,
- odvody do Zdravotnej poisťovne R. 76,44 eur,
- obedy závodného stravovania 90 eur,
- mobilný telefón 40 eur,
- splátka za mobilný telefón 19 eur,
- pracovné oblečenie a obuv 10 eur mesačne ,
- náklady na účtovnícke služby 15 eur,
- školenia, vzdelávanie, poradenstvo 100 eur,
- kancelárske náklady - kancelárska technika, potreby, splátky na počítač) 40 eur,
- používanie osobného motorového vozidla na podnikateľské účely 100 eur,
- tvorba finančnej rezervy v prípade choroby, dovolenky, nízkeho príjmu 200 eur,
- tvorba finančnej rezervy na zaplatenia prípadnej dane z príjmov 200 eur.

Ako odôvodnené výdavky otca v súvislosti s jeho podnikateľskou činnosťou súd zobral do úvahy náklady na zdravotné a sociálne poistenie - podľa daňových priznaní to v roku 2020 bola suma 2 203,67 eur za rok t.j. 186,64 eur mesačne a za rok 2021 to bola suma 3 051,63 eur za rok t.j. 254,30 eur mesačne. Taktiež súd zobral do úvahy náklady za obedy 90 eur mesačne, náklady na mobil 40 eur mesačne, pracovné oblečenie 10 eur mesačne, účtovnícke služby 15 eur mesačne, používanie súkromného motorového vozidla 100 eur mesačne, náklady na kancelársku techniku, splátka počítača - 40 eur mesačne. Celkovo tak súd zohľadnil náklady otca v súvislosti s podnikaním vo výške 295 eur mesačne. Súď nebral do úvahy náklady otca: splátky za mobil - nebolo preukázané zakúpenie mobilu, výška splátok, náklady na školenia vo výške 100 eur - nebolo preukázané, či ide o mesačný alebo ročný náklad, aké školenia otec absolvoval a kedy, náklady na tvorbu finančnej rezervy vo výške celkovo 400 eur mesačne. Otec maloletých detí odpredal motorové vozidlo a kúpil si lacnejšie vozidlo s rozdielom cca 10 000 eur. Táto suma môže otcovi maloletých detí slúžiť ako finančná rezerva.

Náklady na domácnosť otec vyčíslil takto:

- Životné poistenie 33 eur,
- Výživné 230 eur,
- Poplatok za TV a internet 42 eur,
- Splátka úveru 156 eur,
- Splátka pôžičky na vyrovnanie BSM 70 eur,
- Mobilný telefón manželky 32 eur,
- Inkaso 245 eur,

- Náklady na benzín 100 eur,
- Poistenie domu 11 eur,
- Poistenie vozidla 8,30 eur (ročne 100 eur),
- Odpad 3,30 eur (ročne 40 eur),
- Fyzioterapia najmladšieho syna 80 eur,
- Výdavky na stravu a drogériu celej rodiny 938 eur,
- Výdavky na oblečenie rodina 200 eur.

Náklady na bývanie predstavujú sumu TV a internet 42 eur, inkaso 245 eur, poistenie domu 11 eur, odpad 3,30 eur mesačne. Spolu: 301,30 eur. Keďže v rodinnom dome, ktorý podľa vyjadrenia otca patrí jemu, by sa na nákladoch na bývanie mali podieľať aj jeho rodičia, ktorí v tomto dome taktiež bývajú a taktiež jeho manželka, s ktorou bývajú aj jej dve maloleté deti, ku ktorým otec nemá vyživovaciu povinnosť. V dome tak bývajú 4 dospelé osoby a tri deti. Náklady na jednu osobu predstavujú sumu cca 43 eur mesačne (301,30 :7). Rodičia otca by tak mali prispievať aspoň sumou 86 eur mesačne. Pre rodinu otca by to mala byť suma 215,30 eur. Na úhrade tejto sumy by sa minimálne v podiele 1 mala podieľať aj jeho manželka. Preto súd zobral do úvahy polovicu zo sumy 215,30 eur t.j. sumu 107,65 mesačne. Aj keď s manželkou otca žijú aj jej dve maloleté deti, súd výdavky na bývanie rozdelil na polovicu s prihliadnutím na skutočnosť, že manželka otca je poberateľkou rodičovského príspevku.

Pri posudzovaní nákladov otca, súd nezobral do úvahy náklady na životné poistenie, náklady na úver, náklady na splácanie pôžičky na vyrovnanie BSM, náklady na mobil manželky, pretože vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletým deťom má prednosť pred nákladmi, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť a k takýmto nákladom patria poisťky, úvery a pod.

Ako ďalšie výdavky otec maloletých detí uviedol náklady na poistenie vozidla 8,30 eur mesačne, náklady na benzín vo výške 100 eur mesačne, náklady na fyzioterapiu najmladšieho syna vo výške 80 eur mesačne, náklady na stravu pre celú rodinu vo výške 938 eur, náklady na oblečenie pre celú rodinu vo výške 200 eur mesačne. Keďže motorové vozidlo používa najmä otec detí súd zobral do úvahy PZP vo výške 8,30 eur mesačne, náklady na benzín vo výške 50% t.j. 50 eur, pretože aj na týchto nákladoch by sa mala podieľať manželka otca, keďže je možné predpokladať, že osobné motorové vozidlo využíva celá rodina napr. na cesty k lekárovi, na výlety a pod., náklady na ošatenie vo výške 50 eur pre neho a spoločné dieťa (200:5=25 eur, domácnosť otca tvorí 5 osôb, on, jeho manželka, spoločné dieťa a dve deti manželky), náklady na stravu vo výške 281,40 (938 : 5= 187,60 pre jednu osobu, súd zohľadnil sumu 187,60 pre neho a polovicu z tejto sumy 93,80 eur na spoločné dieťa). Taktiež súd zohľadnil polovicu nákladov na fyzioterapiu na najmladšieho syna t.j. sumu 40 eur.

Z hore uvedených skutočností vyplýva, že mesačné výdavky otca v roku 2020, ktoré súd zohľadnil predstavujú sumu 1018,99 eur, a v roku 2021 predstavujú sumu 1086,65 eur.

Z daňových priznaní vyplýva, že za rok 2020 bol hrubý príjem otca vo výške 1 191,63 eur a v roku 2021 vo výške 1980,19 eur mesačne.

Pri určovaní výšky výživného súd za rok 2020 vychádzal z čistého príjmu otca, ktorý vypočítal odpočítaním nákladov na poisťné vo výške 186,64 eur mesačne a nákladov, ktoré zohľadnil za podnikanie vo výške 295 eur mesačne z hrubého príjmu 1 191,63 eur mesačne. Po odpočítaní týchto súm zo sumy 1 191,63 eur, ostáva suma 709,99 eur mesačne, čo súd bral ako čistú mzdu otca za rok 2020. Za rok 2021 odpočítal zo sumy 1980,19 sumu 254,30 eur mesačne ako náklady za poisťné a sumu 295 eur mesačne ako náklady na podnikanie a ostala čistá mzda vo výške 1430,89 eur mesačne.

31. Z posledného vyjadrenia matky vyplývajú výdavky na celú rodinu (sú porovnateľné s výdavkami uvedenými v návrhu na začatie konania). Z týchto vyjadrení súd ako výdavky maloletej C. zobral do úvahy náklady na životné poistenie 25 eur mesačne, náklady na telefón vo výške 13,33 eur (40 eur na rodinu), náklady na drogériu, čistiace prostriedky vo výške 16,66 eur (50 :3), náklady na lieky 50 eur mesačne, náklady na vreckové 20 eur mesačne, oblečenie, topánky 50 eur mesačne, školské potreby a iné výdavky spojené so školou 25 eur mesačne, náklady na stravu vo výške 133,33 eur mesačne. Celkové výdavky pre C. predstavujú sumu 333,32 eur mesačne.

Náklady pre maloletého L. predstavujú sumu: životné poistenie 25 eur mesačne, náklady na telefón vo výške 13,33 eur (40 eur na rodinu), náklady na drogériu, čistiace prostriedky vo výške 16,66 eur (50 :3), náklady na lieky 15 eur mesačne, náklady na vreckové 20 eur mesačne, oblečenie, topánky 50 eur mesačne, školské potreby a iné výdavky spojené so školou 25 eur mesačne, náklady na stravu vo výške 133,33 eur mesačne. Celkové výdavky pre L. predstavujú sumu 298,32 eur mesačne.

K výdavkom maloletých detí je potrebné pripočítať 1/3 nákladov na bývanie a na TV a internet (spolu 140 eur) t.j. 46,66 eur mesačne na každé dieťa.

32. Pri určovaní výživného súd vychádzal podporne aj za materiálu Ministerstva spravodlivosti ČR pod názvom: „Doporučená výchozí rozmezí pro stanovení výše výživného za účelem sjednocení rozhodovací praxe soudu v otázkách výživného pro nezaopatřené děti.“ Podľa tohto materiálu by výživné pre dieťa vo veku 17 rokov malo predstavovať 16 - 22 % z čistého príjmu povinného rodiča a pre dieťa vo veku 13 rokov by malo výživné predstavovať 15-19% z čistého príjmu povinného rodiča. Ako bolo vyššie uvedené čistý príjem otca za rok 2020 súd stanovil na sumu 709,99 eur, 16-22% z tejto sumy predstavuje sumu 113,59 - 156,197 eur a 15 - 19 % z tejto sumy predstavuje 106,49 eur až 134,89 eur. Za rok 2021 súd stanovil čistý príjem otca vo výške 1430,89 eur, 16-22% z tejto sumy predstavuje sumu 228,94 eur - 314,79 eur, a 15-19% z tejto sumy predstavuje 214,63 - 271,86 eur. Otec vo svojom vyjadrení uviedol, že pri určovaní výšky výživného je potrebné zobrať do úvahy aj skutočnosť, že deti s ním trávajú každý druhý víkend t.j. 4 dni v mesiaci a celý jeden mesiac prázdnin t.j. 31 dní, takže sú s ním 79 dní v roku, čo je viac ako jedna pätina roka. Na začiatku školského roka prispel deťom na zakúpenie školských pomôcok sumou 150 eur, zakúpil im zimnú obuv, snaží sa ,aby deti mali všetko čo potrebujú. Pri určovaní výšky výživného súd zohľadnil aj túto skutočnosť, keďže matke patrí výživné aj za celý mesiac, ktorý sú deti u svojho otca.

Od podania návrhu od 29.6.2020 do konca roka 2020 súd určil výživné pre maloletú C. na sumu 120 eur mesačne a pre maloletého L. vo výške 110 eur mesačne, t.j. pri dolnej hranici s prihliadnutím na výšku čistého príjmu otca, na skutočnosť, že ide o výživné pre dve maloleté deti ako aj prihliadnutím na skutočnosť, že minimálne 79 dní v roku trávajú maloleté deti u svojho otca, ktorý im poskytuje v tomto období stravu, ošatenie, bývanie a uspokojuje aj ich ďalšie potreby. Od 1.1.2021 súd určil výživné pre maloletú C. na sumu 180 eur mesačne a pre maloletého L. na sumu 150 eur mesačne, keďže príjem otca bol v roku 2021 vyšší. Taktiež prihliadol na vyššie uvedené skutočnosti a zároveň súd uvádza, že takto určené výživné pokrýva polovicu nákladov na maloleté deti, ktoré uvádza matka.

Tu je potrebné uviesť, že vyživovaciú povinnosť k maloletým deťom má aj ich matka, pričom miera osobnej starostlivosti matky pri maloletej C. je 5% a pri maloletom L. je 30 % (táto skutočnosť vyplýva z hore citovaného materiálu). Čistý príjem matky podľa predložených dokladov je vo výške 579,06 eur mesačne. Z tejto sumy by výživné pre maloletú C. podľa rovnakého výpočtu ako v prípade otca, malo predstavovať sumu 92 - 127 eur mesačne a pre maloletého L. sumu 86,59 eur - 110 eur mesačne samozrejme s prihliadnutím aj na osobnú starostlivosť matky o maloleté deti.

Stanovené výživné súd vzhľadom na deklarované výdavky maloletých detí považuje súd za primerané. Otec maloletých detí by všetkým svojim deťom mal prispievať rovnakou mierou - odlišné sú napríklad náklady na stravu, kde otec uvádza sumu cca 187 eur mesačne na jednu osobu a matka sumu cca 133 eur mesačne. Len na týchto nákladoch je rozdiel 50 eur v neprospech maloletých detí žijúcich s matkou.

33. Matka požadovala výživné vo výške 250 a 180 eur. Súd výšku výživného určil tak, ako je to uvedené vyššie aj s odôvodnením. Takto stanovené výživné považuje za primerané a preto súd v prevyšujúcej časti návrh matky zamietol. Matka v návrhu požadovala zvýšenie od 1.1.2020. Návrh bol podaný dňa 29.6.2020. Výživné sa v zmysle zákona o rodine priznáva od podania návrhu ale v prípadoch osobitného zreteľa je možné určiť výživné spätne. Matka svoj návrh na zvýšenie výživného za obdobie od 1.1.2020 nijakým spôsobom neodôvodnila a nepreukázala žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali priznať výživné aj pred podaním návrhu. Preto súd výživné priznal od podania návrhu a v prevyšujúcej časti bol návrh zamietnutý.

34. Otec maloletých detí až do rozhodnutia súdu platil výživné pre maloletú C. vo výške 120 eur mesačne a pre maloletého L. po 110 eur mesačne. Za obdobie od podania návrhu od 29.6.2020 do 31.12.2020 mu nevznikol na výživnom žiaden dlh. Za obdobie od 1.1.2021 súd určil výživné pre maloletú C. v sume 180 eur mesačne, otec platil 120 eur mesačne. Rozdiel predstavuje sumu 60 eur mesačne. Za 12 mesiacov roka 2021 a tri mesiace roka 2022 predstavuje dlh na výživnom sumu 900 eur (15 x 60). Za obdobie od 1.1.2021 do dňa rozhodnutia otec platil na maloletého L. sumu 110 eur, súd určil 150 eur mesačne. Rozdiel predstavuje sumu 40 eur mesačne. Za obdobie od 1.1.2021 do dňa rozhodnutia je dlh na výživnom vo výške 600 eur (15 x 40). Súd zaviazal otca uhradiť dlh na výživnom pre maloletú C. do deviatich mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku a pre maloletého L. do šiestich mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu, a ak ide o výkon rozhodnutia vo veciach starostlivosti o maloleté deti, mimo peňažnej povinnosti, výkon rozhodnutia o návrat maloletého do cudziny podaním návrhu na výkon rozhodnutia podľa Civilného mimosporového poriadku.